

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Ôn luyện về *dấu chấm*, bước đầu học cách dùng *dấu hai chấm*.
2. Đặt và trả lời câu hỏi *Bằng gì?* ?

II - ĐỘ DÙNG DẠY - HỌC

- Bảng lớp viết các câu văn ở BT1 ; 3 câu văn ở BT3 (theo chiều ngang).
- 3 tờ phiếu viết nội dung BT2.

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

Hai HS làm miệng BT1, 3, tiết LTVC tuần 31 (mỗi em làm 1 bài). (HS làm BT1 chỉ kể tên các nước, không cần chỉ bản đồ.)

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : GV nêu MĐ, YC của tiết học.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

a) *Bài tập 1*

- Một HS đọc yêu cầu của BT và đoạn văn trong BT.
- Một HS lên bảng làm mẫu : Khoanh tròn dấu hai chấm thứ nhất và cho biết dấu hai chấm ấy được dùng làm gì (... được dùng để dẫn lời nói của nhân vật Bồ Chao).
- HS trao đổi theo nhóm : Tìm những dấu hai chấm còn lại và cho biết mỗi dấu này dùng làm gì. Các nhóm cử người trình bày. GV và cả lớp nhận xét, chốt lại cách giải thích đúng. (Lời giải : Còn hai dấu hai chấm nữa. Một dấu dùng để giải thích sự việc. Dấu còn lại dùng để dẫn lời nhân vật Tu Hú.)
- GV : Dấu hai chấm dùng để báo hiệu cho người đọc biết các câu tiếp sau là lời nói, lời kể của một nhân vật hoặc lời giải thích cho một ý nào đó.

b) *Bài tập 2*

- Một HS đọc yêu cầu của BT, 1 HS đọc đoạn văn, cả lớp đọc thầm theo.
- HS làm bài vào giấy nháp, vở (hoặc VBT). Khi làm bài vào giấy nháp hoặc vở, HS chỉ cần ghi thứ tự các ô trống và dấu câu cần điền, VD : 1 – chấm.

– GV dán 3 tờ phiếu lên bảng, mời 3 em thi làm bài. Cả lớp nhận xét chốt lại lời giải đúng :

Khi đã trở thành nhà bác học lừng danh thế giới, Đác-uyn vẫn không ngừng học Có lần thấy cha còn miệt mài đọc sách giữa đêm khuya, con của Đác-uyn hỏi “Cha đã là nhà bác học rồi, còn phải ngày đêm nghiên cứu làm gì nữa cho mệt ?” Đác-uyn ôn tồn đáp “Bác học không có nghĩa là ngừng học.”

c) *Bài tập 3*

- Một HS đọc yêu cầu của BT. 1 HS đọc các câu cần phân tích.
- HS làm bài vào giấy nháp, vở (hoặc VBT) (Khi làm bài vào giấy nháp hoặc vở, HS chỉ cần ghi mấy chữ đâu của bộ phận câu trả lời cho câu hỏi *Bằng gi* ? VD : *bằng gỗ xoan, bằng đôi bàn tay, bằng trí tuệ,...*)
- Ba HS lên bảng chữa bài, mỗi em gạch dưới bộ phận trả lời câu hỏi *Bằng gi* ? ở một câu.

Câu a : Nhà ở vùng này phần nhiều làm *bằng gỗ xoan*.

Câu b : Các nghệ nhân đã thêu nén những bức tranh tinh xảo *bằng đôi bàn tay khéo léo của mình*.

Câu c : Trải qua hàng nghìn năm lịch sử, người Việt Nam ta đã xây dựng nên non sông gấm vóc *bằng trí tuệ, mồ hôi và cả máu của mình*.

3. Củng cố, dặn dò

GV dặn HS nhớ tác dụng của dấu hai chấm để sử dụng đúng khi viết bài.